

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any II.—TARRAGONA, 15 febrer de 1914.—Núm. 32.

BIBLIOTECA PUBLICA
TARRAGONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Méndez Núñez, 6, baixos

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Serenitat

Estem en moments de veritable crisi. Els governs i'ls partits viuen desorientats, recelosos, sense criteri fixo ni norma segura. Com si en el camp polític s'anés a inaugurar una nova era, com si's preparés una gran transformació, lluiten en un mateix clòs forces encontrades, resistint les unes, empenyent les altres, mostrant-se la majoria en actitud espectant. Epoca de renovació la nostra, ni'ls ideals són prou fermes, ni les organitzacions se recomanen per la seva perfecció i ductilitat, ni, en fi, els programes vells satisfàn a ningú.

Es per això que entenem aventurat i perillósissim adoptar actituds definitives d'entusiasta adhesió o de violenta censura per qualsevol iniciativa que sorgeixi, mentres vinga avalada per una indubtable bona fè. Si no's pot negar que esteri a punt de liquidar els antics partits i que s'imposa la revisió de programes polítics i socials, cal que'ls qui conservem la serenitat no malogrem amb impetuositats i recels impropis dels homes concients la tasca dels qui a l'hora present tenen l'heroisme de col·locar-se a l'avantguarda d'un moviment.

Parlar del passat com a única raó per oposar-se a una tendència que les circumstancies independents moltes voltes de la voluntat humana han fet possible, no es prou fort argument. El passat deu tenir-se en compte en l'actuació i desenrotll de les col·lectivitats; dir lo contrari seria negar tota eficàcia al coneixement de l'història. Però si'ls temps cambien i'ls fets se produeixen saltant per damunt de regles fixes i invariables, es necessari que nous motllos i noves normes vingan a regular el funcionament de totes les agrupacions qui no vulguen apartar-se de la realitat.

Ve'u's-aquí perquè nosaltres, en el moment actual de Catalunya i, més concretament, en el gran aldarull que s'ha promogut dins el partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana, no'ns sumem ni als qui aplaudeixen entusiàsticament, ni als qui deserten amb explosions d'indignació i de desengany. Poc ayesats potser a la vida política, sentim els canvis sobtats de ruta com un cop violent, i preferiríem les evolucions suaus iniciades amb seny i de temps preparades. Però aquesta mateixa manca d'autoritat que'ns regoneixem noble i sincerament per a judicar lo que ha de tenir temps a venir una grandíssima transcendència, ens aconsella a esperar serens i confiats el desenrotll dels aconteixements. Al cap i a la fi, la causa de Catalunya i de la República farà'l seu camí a despit dels homes i de les seves encertades o errades determinacions.

Conservem la fè en els ideals i en la nostra voluntat de fer-los triomfar.

* * *

L'onze de Febrer

Casi pot dir-se que ni'ls mateixos republicans que pertanyen en les agrupacions que fa quaranta i un anys que implantaren a Espanya la República, se'n recorden de la data de l'onze de Febrer de 1873. Els entusiasmes d'aquella època s'han canviat per lleugeres guspines de patriotisme lliberal que de tard en tard se li deixen traslluir al poble, i el record de la més noble i més convensuda abdicació que potser registra l'Història, amb el gest expontani de D. Amadeu de Savoia renunciant a la Corona d'Espanya per a ell i per tota sa descendència, ni pot dir-se que avui sigui tal record per aquells republicans que's limiten molts d'ells a celebrar àpats tan rutinaris qu'están mancats sempre de tota classe d'entusias-

mes, per a commemorar la proclamació de la forma republicana tan desitjada pel verdader poble.

Ni'l primer president de la República Espanyola D. Estanislao Figueras, ni'ls que'l succeiren, don Francesc Pi i Margall, D. Nicolau Salmerón i don Emili Castelar, han sigut, al nostre entendre, noms prou sólids per a conservar el caliu entre la gent que duen infiltrats els sagrats ideals republicans, i es tal volta a causa de que no se'ls hi han sapigut oblidar els erros en els que desde la presidència de la República varen poder incorre, erros en els que tot ciutadà, per gelós i escrupulós que sigui pels seus ideals, hi pot caure fàcilment.

El partit nacionalista republicà català, el més modern dels partits republicans catalans, ha de recordar l'onze de Febrer com una data ben memorable, no oblidant-la, com tampoc la noble renúncia del Duc d'Aosta a la Corona d'Espanya.

Lamentém que avui l'història d'Espanya no sigui una continuació de la forma de govern implantada el dia 11 de Febrer del 73, i els nostres anhels son de que dintre poc se reproduexi ben fonamentada, ben sólida, ben afermada per la voluntat del poble, una nova data de l'onze de Febrer que pugui portar un despertar esplèndid per a la nostra patria.

* * *

El mapa d'Europa

«Je crois que les revendications autonomistes deviendront de plus en plus aigües, de plus en plus opiniátres et qui'l faudra finalement leur donner satisfaction sous une forme ou sous une autre. Leur triomphe seul peut assurer la paix et surtout la prospérité europeenne. Il ne s'agit que d'attendre.»

ROSNY.

Algunes dècades enrera, eren nombrosos els polítics i sociòlegs que deien que'l món anava cap a l'unitat, i proclamaven per tant, la bancarrota del nacionalisme i del federalisme. Per a ells, l'unitarisme representava un grau superior en l'evolució de la societat política. Exalçaven els grans Estats, els poderosos Estats extensos, i miraven amb menyspreu els pobres Estats petits, destinats a propera desaparició.

Aquells polítics i aquells sociòlegs se van ben equivocar. El temps ha venjat el nacionalisme i el federalisme de l'hostilitat despectiva amb què en parlaven. El temps, aiximateix, ha mostrat l'interna feblesa dels grans Estats unitaris i la força prodigiosa dels petits nuclis ètnics moguts pel sentiment nacional. No és la bancarrota dels principis nacionalistes i federalistes lo que avui veiem, sinò la bancarrota vergonyosa, definitiva, total, del principi unitari.

Els fets que aixó proven, amb evidencia estàn a la vista de tothom. Agafem, per exemple, el mapa d'Europa, el darrer mapa d'Europa. D'ençà que l'escola unitaria anuncià emfàticament les seves teories, què ha passat damunt aquest vell troç de la terra?... Mireu: aquí al noroest, hi ha dos Estats plenament independents, la Suecia i la Noruega, que abans estaven units sota la sobirania d'un rei únic. Seguint la diagonal del quadrat europeu, passem al sud-est, i veureu—nascudes i engrandides entre crisis violentes—tot un mosaic de petites nacions noves, victorioses d'un gran Estat decadent. Tals són les modificacions que, en sos colors, en sa distribució general de territoris, ens ofereix el mapa d'Europa. I totes són modificacions en sentit particularista i nacionalista. En sentit unitari no n'hi ha hagut cap.

Més aquestes modificacions de geografia política no són, certament, gaire nombroses. Ha d'inquietar aixó als nacionalistes respecte a l'esdevenidor dels seus principis? No. D'una banda, hi ha modificacions que'ls mapes no consignen, com són les reformes autonomistes i descentralitzadores que s'han establert o van en camí d'establir-se en diversos Estats. D'altra banda, una multitud de símptomes anuncien que'l mapa d'Europa sofrirà, dins un període no massa llarg, noves i essencials modificacions. Un eminent escriptor francès, M. Rosny, ha fet un estudi sobre aquesta qüestió. Dins el terreny de l'hipòtesi, arriba a la següent solució probable del problema de les nacionalitats: l'Austria germànica s'unirà a l'imperi alemany; l'Italia obtindrà Trieste i el Torentí; txecs, hongaresos, rumans, serbis i búlgars formaran una confederació. La Polònia serà reconstituïda i formarà part, com a nació autònoma, de la Rússia, convertida en una federació dels seus diferents agrupaments ètnics; l'Alsàcia-Lorena i la Valònia formaran part de la França; flamencs i neerlandesos s'uniran; danesos, suecs i noruecs constituiran la confederació escandinava.

Heu's aquí la visió que del futur mapa d'Europa té un pensador il·lustre dels nostres dies. Es una visió plenament nacionalista. El nacionalisme i el federalisme hi triomfen.

Somnis? M. Rosny no creu que ho siguin. «Si els pobles—diu—continuen éssent agitats pels desitjos que senten de tres quarts de segle ençà, caminem inevitablement envers solucions d'aquesta especie.» Les més lluminoses esperances s'obren així per als patriotes de totes les nacionalitats no lliberades encara. Per l'independència en uns casos, per l'autonomia federativa en altres, la lliberació vindrà, gloriosa. No's tracta més que d'esperar, com diu en Rosny. Però s'ha de treballar, i lluitar, i patir si cal, durant l'espera.

A. ROVIRA I VIRGILI.

(De *Renaiement*.)

* * *

Una decepció

Llegint l'article *Avances del Regionalismo* que'l senyor Sixto Villalba publica en un setmanari local, hem tingut una tremenda decepció, una deplorable decepció.

Nosaltres crèiem al senyor Villalba un home modern en el terreny de les idees polítiques, correcte i mesurat en l'escriure, i'ns ha resultat tot lo contrari. No té, ni aquell esperit de respecte i tolerància envers els qui no pensen com éll, ni aquella cortesia i modestia que's requereix en tot escriptor que vulga sentar plaça de polemista.

L'article en qüestió es una ferma provocació a l'element catalanista, un insult als que honrosament parlem la llengua catalana. En ell, s'hi troven atreviments i erros que no haurien d'ésser publicats en un periòdic que veu la llum a Catalunya.

Sab l'articulista que'ls catalanistes combatim a sang i foc l'idioma castellà, cosa que nosaltres mateixos no sabem, puix que de lo únic que'ns preocupem, en tocant a idiomes, es de fomentar el nostre, respectant sempre'l dels altres.

Té la gosadía de censurar a la Diputació de Barcelona per la creació dels «Estudis Catalans» i la càtedra de gramàtica catalana; coses, abdués, lloables en extrem per a tothom que no sia un obcecat o un incult.

Diu que la joventut catalanista (indiscutiblement més instruída de lo que ell se pensa) fa gala de desconèixer a Galdós, Cavia, Valle Inclán, Pardo Ba-

zán, Azcárate, Pidal, Giner de los Rios i Cossio, i, això, si no fos dit per ignorància, resultaria una impostura.

Diu també que per a universalitzar llur fama Balmes i Balaguer, tingueren de fer-ho en castellà, i, per lo vist escrivint en català, francès o un altre idioma no hagueren sigut compresos; ni s'han immortalitzat Verdaguier, Guimerà, Oller i tants altres que sols han escrit en català.

Sosté que Borrás per a fer-se aplaudir, i la Xirgu per a conquerir nous lloers, se vegeren precisats a treballar en castellà, ignorant que la primera vegada que a Madrid aplaudiren l'art d'en Borrás, fou interpretant obres catalanes i en català, i que, els grans lloers de la Xirgu i llur personalitat, l'ha adquirida en el Teatre català.

Culpa a l'industria textil el que no s'hagin fet alguns tractats comercials amb diferents Nacions, i com aquet senyor no deü saber que a Alcoy, Málaga, Bèjar i altres poblacions hi ha extensa producció d'aquet article, carrega'l mort a l'industria catalana, puix que de les altres no'n diu res.

Titula de separatista el moviment de Mancomunitats i s'abroga una autoritat superior a Menendez Pelayo quan diu que'l català es un *dialecte* i no idioma, i, rebassa els límits quan moteja de *esperpento* la «Reina Jove» del il·lustre Guimerà. Vol-driem saber baix quina autoritat exposa aquet criteri tan en pugna amb un fill de la *tierra hidalga por naturaleza*.

Apart d'això, l'autor, ens dedica frases afalagadores de tant en tant, com son les de que la terra catalana es hermosa i de que'l català (dialecte) té les seves belleses, encara que no's pot dubtar que té una *prossapia* menys *egregia* qu'el vascuence.

Heus-aquí per qué ens ha fét una tremenda decepció, una deplorable decepció l'article publicat al setmanari radical *La Voz del Pueblo*.

* * *

Notes ciutadanes

El teatre i el cine.

A Tarragona, com casi a tot arrèu, el cine pot dir-se que ha mort al teatre. Una companyia que vingui a fer temporada aquí, serà per un verdader miracle que passi el seu balanç amb superàvit. El nostre públic no està per teatres; prefereix passar una o dues hores encauat en aquests locals ont s'hi reflecten cintes cinematogràfiques.—Salón Moderno, Coliseo Mundial, Patronato del Obrero, i de tard en tard Poliorama—fent-se malbé a voltes la vista, que no acudir al teatre en les funcions teatrals. El cine s'es desvingut per a moltes i moltes famílies el pá de cada setmana, ja que si deixen de concorre-hi durant l'interregne de vuit dies, troven que'ls hi manca quelcom que completi llur vida ciutadana.

No es que pretenguem censurar ni molt menys, el que's frequentin els cines, ja que'l Ciutadà tampoc sab ni pot evadir les ocasions de concorre-hi, pero si que'ns dol a voltes el veure aquella gentada que ompla aquells locals, com perd el temps contemplant unes pel·lícules carrinclones a tot ser-ho i aplaudint a artistes—vulgarment nomenats *atraccions*—, que tot ho conreuen menys l'Art, exceptuant ben contats cassos.

Menos mal quan les empreses ens donen a conèixer cintes que val la pena de que un hi vagi a perdre un parell d'horettes. Aquesta setmana, per exemple, hem pogut del'lectar-nos amb la visió de la que porta'l nom d'«Espartaco», com temps enra varem poder admirar «Quo vadis?», «Ultimos días de Pompeya» i «Marco Antonio i Cleopatra», entre altres, quals obres les cases editores ens les han presentades amb tal luxu de detalls, que un al contemplar-les se sent verdaderament transportat als segles del poderío de la Roma pagana, i queda admirat de debó davant les escenes reconstruïdes segons l'Historia, en les quals s'hi deix traslluir el gust artístic dels interpretes i de tots quantis contribueixen a la presentació de les pel·lícules a que'ns referim.

El públic de Tarragona no està per teatres. Ultimament ha actuat al Teatre principal una companyia

de vers, quals artistes no eren certament notabilitats, pero que no ho feien tan malament per a que'l públic deixés de omplir el teatre en cada funció, i el local no s'omplia, a pesar de regir preus molt econòmics i de donar-nos a conèixer produccions d'autors ben competents en el seu gènere. Si han vingut companyies formades per actors reconeguts per eminències, s'han tingut de limitar a donar un nombre reduït de funcions, per que'ls preus elevats que han hagut de regir a taquilla, no están a l'alcans dels que senten amor a l'art de Talía, i si son companyies de sarsuela les que venen a actuar en nostres teatres, com donen obres que'l bon gust hi te que veure, per ésser mancades de solta i son de dubtosa moralitat, han de acudir aquestes empreses a les seccions *vermuts* a preus ben econòmics, i encara les més de les vegades liquiden amb dèficit.

El nostre públic no està per teatres i sent forta predilecció pels espectacles cinematogràfics. L'aburreix una funció teatral, que les més de les vegades li pot ésser profitosa, i no s'aburreix davant de pel·lícules moltes d'elles insubstancials i de les *atraccions* que no tenen altre atractiu que presentar-se a l'escenari amb trajos llampants i cantar quatre couplets sense gracia, ni art, ni res que sigui verdaderament atractiu.

Però, lo que diuen molts: aixís es, i aixís hem de seguir. Seguim, doncs, també, pero evitem en lo possible certs contagis, que una volta adquirits, ens seria difícil, per no dir impossible, el desempellar-nos en.

CIUTADÀ.

* * *

Trucs

Darrera la cavalcada dels Reis, la cavalcada dels balls *masqués* de l'Ateneo. Minyons, això s'empassa.

Quin recreio per un jove anar a n'aquets balls, tot grimegia ben esmolades les frontises, una péla pel gasto a la butxaca, i agafar pel seu compte una mascareta ben caia; esbogerrada!

Que no hi trobes atractiu, dius? Home, home, jo tampoc, qué carai! però quan un es jove, tot li fa ventre.

Tornant amb la cavalcada, he vist que l'amic Dionís de Antipolo se'n queixa desde'l *Decano*. Molt be, amic Antipolo, lo que dius, però pósa't la mà al pit; sense música, trompetes i timbals, on foren les cavalcades a Tarragona?

I a propòsit del *Diario de Tarragona*.

Vaja homes, que ja sou massa grans. No ús en donèu vergonya cada día la mateixa cansò, de si'l marqués va amunt, de si'l seu estimat fill va avall, de si Bittini això o'l Parc Samà allò? Volèu dir-me que se li endona a la Provincia el que'ls marquesos comprin un auto o regalin un magnífic cavall?

Rès, rès i rès.

Ni an ella, ni an els resignats llegidors, ni a nosaltres.

Com a curiositat parlar-ne una vegada cada any en una gazetilla de 2 o 3 ratlles, encara seria passador, però que'ns vinguin amb aquestes notícies quan hi ha tantes coses importants de que parlar, trobo que no té perdó.

I com que la gent hi riu, francament entenc que un home a la seva edat que fassi riure, no està bé.

He llegit el diari: el rei es a Andalucía; el rei. la seva dona, els seus cunyats i demès parentela. Cassen cèrvols, porcs senglàs i vaques. Per ara la cassera es bona. Apa, ja estarèu contents.

Llegeixo també que al pobre Quirlos Canto li ha tornat a agarrar el mal. Aquelles nafres que li van sortir a les cames llavors de la coronació del rei Jordi, li han repetit amb més força que mai de resultes del seu viatge a América. Sembla que està aixafat i que ni amb croces pot donar un pas, ara.

Se parla de fer-lo venir al costat de la familia i d'apedassar-lo de la millor manera possible, pero tots els esforços se creuen inútils, fen temer un fatal desenllàs.

Heus-ho aquí tot.

* * *

En aquesta época en que la característica predominant es la baixesa, l'egoisme i la irreligió; en aquests temps purament positivistes i de descreencia, ens admira, sedueix i entusiasma, veure que entre'ls mortals d'aquesta condemnada terra, hi ha sers el místic esperit, la sublim fé i la santíssima caritat dels quals, els agermana, congrega i condueix a dipositar el petit óbol, que patentisa les seves creencies religioses de catòlics.

En el temps antic havien de exposar la vida i dar la sanc per a contribuir a la conquesta dels sagrats llocs.

En els temps moderns basten algunes pessetes per a tenir dret a proclamar-se llibertadors i defensors de la religió.

Tot evoluciona i progressa.

Fullejèu qualsevol dels diaris locals; preneu-vos la molestia de passejar vostra vista per ses columnes uniformes, i ben prompte trobareu dues coses que us cridarán poderosament l'atenció: l'una, la suscripció voluntaria per a sufragar els gastos dels nous trajos dels *armats*, i l'altra, un petit *suelto* en el que's demana almoïna per a una pobra familia necessitada.

En la primera hi figuren alguns milers de pessetes; en la segona, de tard en tard sólen figurar-n'hi un parell, donatiu tal volta d'algun individu que sense perteneix a la religió sent amor per als pobres: la primera es per a una cosa mundana, un verdader luxe: la professó pot prescindir d'*armats*; la segona un deure de humanitat: l'home no pot viure sens'alimentar-se.

.....

A vosaltres, ciutadans de diferent posició social i política, que en vostres cases, o a l'entorn de una taula de café, tot saborejant el riquíssim *Moka* o l'espírituós licor, enrahoneu, discutíu, escolteu o llegiu, us adresso aquesta glosa. Pareu per un moment les vostres converses, deixeu les vostres discusions, sospengueu momentaniament les vostres lectures i penseu per breus instants solsament, amb aquestes miseries humanes, reflexioneu, sobre elles i deduiu-ne les conseqüències. Jo ja les he deduides.

X.

* * *

Per als dependents droguers

Com tots vosaltres sabeu, el día 17 de Janer va constituir-se l'entitat de la que tant temps se venia parlant en aquesta ciutat, el «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria», per a acoplar a tota la dependencia de Tarragona.

Avui, companys de classe, hem lograt lo que desitjavem mercés als esforços dels benemèrits companys nostres, en Bernabé Martí i Bofarull i en Pere Olivella Ricomá, que no s'han cansat mai de treballar per a nosaltres, el primer a la callada i l'altre per medi de la ploma. Hem lograt lo que desitjavem, i ja sabeu vosaltres que al formar-se aquesta entitat no va fer-se com a protesta ni contra dels nostres principals com aixís va dirho el corresponsal de un diari de Barcelona, de que havíem format una entitat de resistència i crear una caixa de socors mútuus.

La caixa de socors mútuus es cert que l'hem creada, però en quant a lo primer, ting que dir-li al corresponsal aludit que no va ésser aquest l'esperit de la nascuda entitat.

Nous creguèu que al'entrar a formar part de aqueix acoblament de dependents tingueu de veure-us despedits de les cases aon treballèu, ja que els vostres principals, després que estigan enterats dels fins de la nostra societat, no tan sols vos ho aprovarán si no que ells mateixos destinarán una cantitat dels seus beneficis a l'any per a que passi a la caixa de socors mútuus del «Centre» i serán socis protectors, com aixi ja va dir-me que ho faria un dels que era refractari de la creació del «Centre».

Companys: ja veieu que la nostra entitat no es lo que molts vos creieu. No es més que per a que'l dependent pugui demanar bonament lo que cregui necessari per a la vida, i l'amo, sense que tinga de despedir-lo, li cedeixi bonament lo que pugui.

Teniu doncs, demostrat, que l'ésser socis no te de perjudicar-vos per a res, sinó que te de reportar-vos molts beneficis que a l'ingressar al «Centre», us en anireu convenent.

I lo que, més ànimo te de donar-vos, es no ésser cert lo que venen dient molts socis de certa entitat política de aquesta ciutat que varen tenir i continuen amb l'ignorancia de dir que s'havia format aquest «Centre» per a fer política; puix si ells haguessin enviat representant, com aixís ho varen fer totes les demés, s'haurien enterat de lo que diu el primer article dels Estatuts, de que'l «Centre» no podrà fer cap demostració política ni religiosa.

Dec dirlos-hi, doncs, an aquests senyors que tant d'ánimo havien demostrat al comensar-se'n a parlar, que acceptin el concell de un dels que ha estat soci del seu casino, que avans de parlar i censurar una cosa, fassin de maneres d'enterar-se'n, que no fa de gaire bon discutir ni de gaire bon dir una cosa que no se sab.

FRANCESC X. VIDAL.
Independent de tota política.

* * *

Una nota patriòtica

Ho es la que acaba de donar l'il·lustre Guimerà. i que la relata la popular revista *El Teatre Català* amb les ratlles que reproduim:

«D. Angel Guimerà acaba de donar una nova prova del seu intens patriotisme, flor tant escassa ara, que sols se troba en els escullits.

Una nova empresa cinematogràfica ha demanat a l'ilustre poeta que li escrivís un assumpte per a una pel·lícula, i D. Angel, benèvol i atent, hi ha accedit, amb una sola condició: la de que li fos permès traslladar al film l'heroica resistència de Barcelona en el memorabl seti del 11 de Setembre de 1714, en que Catalunya perdé les seves llibertats. I així, al complir-se dos-cents anys de la tràgica diada, el nom universalment aclamat de don Angel Guimerà durà pel món l'història de la nostra esclavitut com a poble, quals cadenes es forjaren fa dugues centurries i que no hem pas de trigar gaire a rompre».

Na cal dir que celebrariem de debó que's pugui portar a cap l'idea donada pel llorajat poeta de la terra.

* * *

El pintor Ignasi Mallol

El jove pintor Ignasi Mallol ha tingut l'atenció, qu'hem d'agrahir-li, de donar la preferencia a sos conciutadans al fer per primera vegada una exposició particular de ses obres. Havía exposat fins ara colectivament alguns quadres que foren forsa elogiats per les persones intel·ligentes, havent-se fet mereixedor d'ésser acceptat com a soci en el «Saló de les Arts dels Artistes», associació reduidísima en nombre, de la qual segurament es el més jove, i de la que'n formen part artistes tant eminents com en Cassals, en Colom, en Mir, en Labarta, l'Apa i algún qu'altre dels joves pintors catalans que formen a les avansades del nostre art.

Els quadres qu'ha exposat a Tarragona, paisatjes quasi tots ells, ens revelen un pintor d'una forta personalitat, sens que s'hi noti'l més petit esforç en mostrar-se original. Es en Mallol d'aquells artistes que si alguna vegada son influenciats, tracten de refugir-sen tot seguit, i en tant que ho son, no arriuen mai les influencies rebudes a anular-los per complert personalment.

Aquesta observació n'hem treta de la visita a la exposició que acaba de clausurar-se. En les teles de data més llunyana s'hi noten reminiscencies d'escoles i maneres que'n podríem dir enmatllevades. Emprò aquestes reminiscencies s'esvaeixen en les obres fetes posteriorment fins al extrem que en alguna caldría filar molt prim per a atribuir-li una filiació estranya al seu personal modo de veure la naturalesa.

Creiem que en Mallol faria molt santament de dedicar-se una bona temporada al estudi del paisatge en nostre camp de Tarragona. L'esclat de llum del nostre camp, tant difícil d'interpretar, fóra d'ésser el que més s'escau al nostre temperament, el faríen més fort encara.

Usa en Mallol una técnica d'aspecte fácil; la pinzellada es gaire be sempre estesa, i passa dels gri-

sos als brillants sens esforços, deixant-los units sens recórrer als innombrables trucs del ofici.

Ademés dels paisatjes ha exposat una figura de vremadora molt valenta de color, i un plafó decoratiu executat en col·laboració amb el seu amic l'escultor Sr. Monegal. En aquesta darrera obra s'hi revela el nostre jove artista un excelent decorador, tant per lo equilibrat del conjunt pictòric com per la senzillesa de recursos ab que logra la magnífica sumptuositat que l'avalora.

QUIQUET.

* * *

De l'Ajuntament

Ja ha vingut el gran debat de les multes. A la passada sessió, amb motiu de la proposició dels *considerandos*, se feu un grant gasto d'oratoria. I resultà lo que havia de resultar: que si en Prat ha perdonat multes, també havia fet lo mateix en Guasch, l'alcalde *estimadíssim* de la Popular del *baix imperi*. Per cert que'l pobre Sr. Guasch no pogué quedar gaire satisfet de la defensa que de la seva gestió feu el Sr. Albalfull. Aquest l'abandonà totalment i prescindí de les fuetades que s'havien dirigit al seu company i que destruïen el poc efecte causat en l'opinió pública per sa aparatosa proposició.

Qui feu un paper lluidíssim fou la minoria republicana, que s'emportà la simpatia del nombrós públic que presencià'l debat. Els nostres amics, per boca dels Srs. Lloret i Oliva, sostingueren el criteri de que les multes podien dispensar-se en determinats casos, d'acord amb els preceptes de la llei i de les Ordenances municipals. I contra la robusta argumentació dels nostres amics, els Srs. Albalfull i Montañés que la combateren, no hi pogueren oposar, a manca de raons i textos legals, més que paraules i paraules.

També constituí un brillant triomf per l'esmentada minoria, la virtual acceptació per part de molts individus de la majoria de la necessitat d'escoltar en tots els casos als infractors abans d'esser-les-hi imposades les correccions. Tot acceptant els nostres amics el criteri de desintegrar les atribucions de l'alcalde de conformitat amb els principis autonòmics que professen, l'agermanaren amb un procediment altament just i democràtic. Prou que se'ls veia a la cara als autors de la proposició que'ls dolia i força aquesta ajupida de dits.

En resum, els Srs. Albalfull i Ventosa poden vantar-se d'haver guanyat una votació, gracies a disposar d'una majoria d'incondicionals, però... han perdut una batalla. El públic tossia, tossia significativament, i'l metge Sr. Soler que presidia hagué de recorre, per a calmar l'accés, a fer us de la recepta de la campaneta.

* * *

Llibres rebuts

«Antologia de poetes catalans d'avui.»
Volúm 155 de la Biblioteca popular de L'Avenç.

Els editors d'aquesta tan popular com ben acreditada Biblioteca, ens ho diuen en unes ratlles com a pròlec, que'l compliment d'un deure els ha dut a emprendre la tasca de oferir-nos aquesta antologia de poetes catalans que per sort son plens de vida.

Dels volúms publicats, es potser el 135 el que's fa més agradable de llegir, ja que les poesies que hi figuren, son totes elles escullides d'entre les moltes que han produït les plomes dels mestres contemporanis, i d'altres autors que tenen ben acreditada la seva personalitat literaria.

Els noms de l'Agulló i Vidal, Alcover, Alomar, Ayne i Rabell, Bassegoda, Bofill i Mates, Busquets, Cabot, Careta i Vidal, Carner, Ambrós Carrión, Víctor Catalá, Collet, Costa i Llobera, Durán i Tortajada, Folch i Torres, Guanyabéns, Guimerà, Iglesias, Llongueras, Massó i Torrents, Apelles Mestres, Moliné i Brasés, Montoliu, Morera i Galicia, Oliver, Palol, Perez-Jorba, Prat Gaballí, Puig i Ferrer, Rahola, Ribera, Riera i Bertrán, Suriñac i Senties, Lluís Via, Jeroni Zanné i molts altres que hi figuren en la Antologia, son tots ells garantia de lo que deixem dit.

El volum està presentat amb tota cura, com acostuma a fer-ho sempre la Biblioteca popular de L'Avenç.

Col·lecció d'obres valencianes antigues i modernes. Quadern I de la Biblioteca valenciana popular.

El fi primordial d'aquesta Biblioteca valenciana popular, a l'editar en quaderns econòmics obres dels clàssics autors de l'hermosa regió germana, es el de fer coneixer a totes les classes socials la literatura valenciana per molts encara desconeguda, popularitzant-la, i contribuir al despertar del moviment valencianista iniciat ja i poc secundat encara pels compatriotes dels Ausies March, dels Johanot Martorell, dels Francesc de Vinatea i de tants altres defensors de la llengua i de les llibertats valencianes.

En aquest primer quadern s'hi comensa la publicació de «Persuassions, vicis i forces de amor» den Francesc Carroç, i poesies den Llorente, Josep M.ª de la Torre i Ramon A. Cabrelles.

Hi ha dibuixos intercalats den Vicens Climent.

Noves

AVIS D'ADMINISTRACIÓ.

Preguem a tots els nostres subscriptors que ens avisin de qualsevol deficiencia que hagin pogut observar en el repart de aquest setmanari, per a subsanar-lo degudament.

A les onze d'aquest matí, el doctor D. Carles Calleja i Borja-Torrius, donarà una conferencia en la Normal de Mestres, tractant del tema «La sangre. — Su constitución microscópica y sus funciones fisiológicas.»

Hi assistirem i en parlarem en el vinent número.

Varem ésser atentament convidats a la conferencia que la Societat Arqueològica havia de donar ahir a les set de la tarde en el «Patronato del Obrero», a càrrec del competent arquitecte català don Lluís Doménech i Montaner, desenrotllant el tema «Les ruines de Centelles».

L'hora avansada en que va celebrar-se l'acte no ens permet ocúpam-nos-en fins en el número vinent. Agram la deferencia tinguda amb nosaltres.

La distingida esposa del nostre benvolgut amic en Bernabé Martí i Bofarull, ha donat felisment a llum una hermosa nena.

Nostra felicitació ben sincera a l'amic Bernabé i senyora.

Els artistes tarragonins Srs. Carbó, Ferrán, Vázquez i Moles han fet ofrena a l'Ajuntament dels seus quadros que figuraren en la darrera Exposició Internacional de Florencia, on foren objecte de merescuda distinció.

Molt celebrem el desprendiment dels esmentats senyors i esperem que l'Ajuntament aprofitarà la primera ocasió que se li presenti per a demostrar-los-hi en forma adecuada'l seu agraïment.

SALÓ DE VENTES

AL DIA

Novitats per a senyora i nenes en Mercería. — Confeccions — Pells. — Sombreros. — Bisutería, etc. etc.

Gran assortit en PERFUMERIA
Immensa varietat en Brodats.

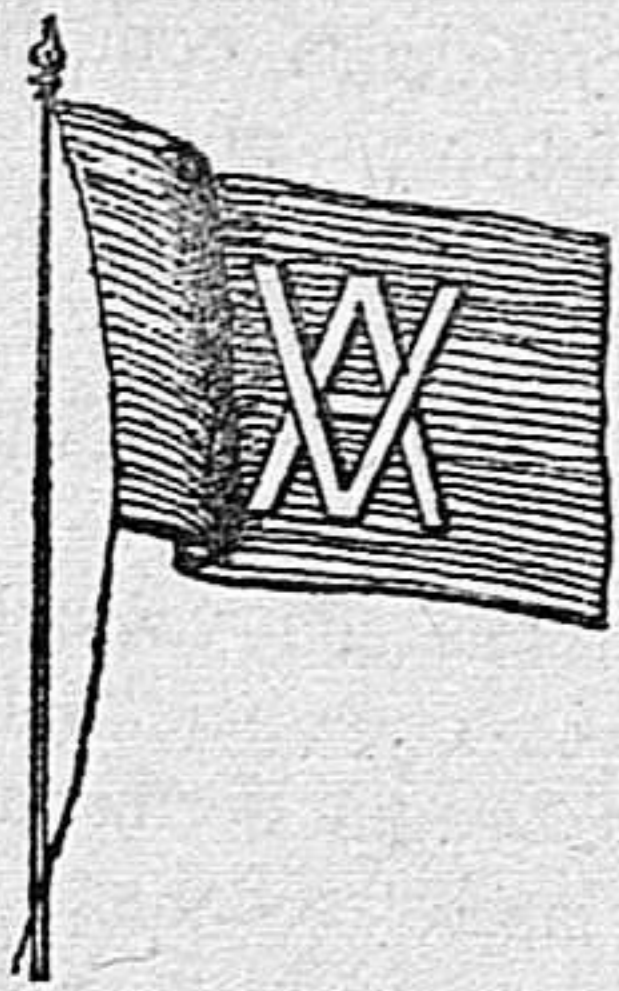
Se venen a pessés i a trosos.
Preu fixe — Ventes al contat. — Sempre nou. —
Continuament renovació.

Rambia de San Joan, 40, pral., 1.ª
TARRAGONA

ALS AGRICULTORS

En la finca de D. Isidre Aymat, partida *Rodolat*, se venen els millors plançons de garrofer, classes *Valencià i Pom negre*. Per encàrrecs dirigir-se a Pau Monguió, Rambla de Sant Carles, n.º 20, taverne.

IMP. DE J. PUJÓAN, MÉNDEZ NÚÑEZ, 5.

IBARRA Y C. S. en C. - SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de **Tarragona** per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasages i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant solsament **catorze dies** en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Luarda i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor **Luarda núm. 3** y per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Denain & d'Anzin**.
Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca.—Unic servei fíxo i setmanal per a Certe i Marsella tots els divendres.

PRÓCSIMES SORTIDES

PER A LA COSTA D'ESPANYA

Febrer 19 "Cabo San Antonio"
" 26 "Cabo Santa Pela"
Mars 5 "Cabo Quejo"
" 12 "Cabo Híguer"
" 19 "Cabo Oropesa"

PER A CETTE I MARSELLA

Febrer 20 "Cabo Quejo"
" 27 "Cabo Híguer"
Mars 6 "Cabo Oropesa"
" 13 "Cabo Roca"
" 20 "Cabo Cullera"

Per a més informes, a son consigratari **EN MARIAN PERES**, carrer Real, 32.-Telefon 45

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf

Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de París

Companyia de segurs contra incendis.

L'Assicuratrice Italiana, de Milan

Companyia de segurs contra accidents.

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports.

Passeig de Colon, 11 i 12, Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA

Macià Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Societat de socors mutuels

TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **Dr. Rabadá**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA Y CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroterapia i análisis micro-químico d'orina i productes patològics.—Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

Baix la direcció del Dr. Rabadá

Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.—Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.—Per a'ls pobres, franca, dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal.—TARRAGONA

FRANCISCO POTAU

Calçat fet

i a la mida

Rambla de Sant Joan, 52

MAGATZEM DE FERRETERIA FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes.—Objectes per a regalos.—Articles per a magatzems de vins i olis

Macià Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE — JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamans.
Escribanies, Plumes Stilogràfiques, pesa-cartes, copiadors, etc.

Gran novetat en pitja-papers amb rellotje veritat.
Postals de totes menes i albums per a les meteixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

FITER Enciclopedia moderna catalana.—Edició Galach

Léxic Catalá.—Divulgació de termes tècnics, científics, d'arts i oficis.—Antecedents del ordre històric i geogràfic.—Observacions tecnològiques conexas ab els coneixements artístics, científics i literaris.—Biografies.

Obra que ha merescut grans elogis de un apiç de catalans il·lustres.

Cinc volums; presentació esmerada; planxes en relleu i or; obra genuinament catalana.—Venda a plassos (38 ptes.) al comptat (35 ptes.)—Present de un moble simbòlic.

Diccionaris de totes les llengües: Catalá, Castellá, Es^panyol-Francés i Francés-Espanyol, Anglés Espanyol Espanyol-Anglés.—**Pal-las**, última paraula en aquesta mena de publicacions.—**Diccionar. de Lauresse**.

Venda y suscripció de tota mena de diaris y revistes espanyoles y extrangeres: **Centre de Suscripcions de Joan Munté, Kioscos Rambla St. Joan y Rambla St. Carles**.

Fabricació especial

de sabó de moltes classes
d'oli d'oliva i de coco

J. Monserrat

Gobernador Gonzalez, 16 i 18

MOSTELLE

(RAIMOST)

SUC DE RAIMS SENSE ALCOOL

The Grape Juice C.^o L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic,

Un exelent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescencia.

Se ven per tot arrèu